

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 136 | 23-29 januari 2023

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 60 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

23 januari: De politie in Istanbul komt tussenbeide bij een dierenrechtendemonstratie en houdt twee activisten kort vast.

24 januari: President Recep Tayyip Erdoğan beval het uitstel van een metaalarbeidersstaking in Kocaeli voor een periode van 60 dagen, daarbij verwijzend naar redenen van nationale veiligheid.

24 januari: De aanklagers van Istanbul hebben een klacht afgewezen die was ingediend door vakbondsleider Dilbert Türker wiens been was gebroken tijdens een politie-interventie tijdens een protestmars.

27 januari: Een rechtbank in Istanbul besliste om 19 mensen vrij te spreken die terecht stonden wegens hun deelname aan een pride-mars in 2021.

27 januari: Het kantoor van de gouverneur van Çanakkale verbood een concert georganiseerd door de HDP.

28 januari: De politie in Istanbul kwam tussenbeide bij een demonstratie op een stoomboot om te protesteren tegen een incident van kindermisbruik, waarbij negen activisten kortstondig werden vastgehouden.

28 januari: De gouvernementen van Hakkari, Siirt en Mardin vaardigden 15 dagen lang een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

23 januari: De Griekse autoriteiten dringen terug op de Turkse journalist Murat Verim, die naar Griekenland vluchtte om gevangenisstraf te voorkomen. Bij zijn gedwongen terugkeer naar Turkije werd Verim gearresteerd en op beschuldiging van terrorisme naar een gevangenis in Edirne gestuurd.

23 januari: De politie in Kocaeli arresteerde de Koerdische muzikanten Gencay Malkoç en Yusuf Keleş op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda, vanwege liedjes die ze zongen tijdens een evenement georganiseerd door de HDP.

24 januari: Journalist Yildiz Yazıcıoğlu werd fysiek aangevallen in het parlement nadat hij een vraag had gesteld aan de nationalistische politicus Devlet Bahçeli.

24 januari: Een rechtbank in Istanbul besliste om de toegang tot drie opiniekolommen te blokkeren over beschuldigingen van corruptie waarbij de socialezekerheidsinstelling (SGK) en een voormalig parlementslid van de regeringspartij betrokken waren.

24 januari: Een rechtbank in Izmir besliste journalist Nazlan Ertan vrij te spreken die terechtstond voor het beledigen van een overheidsfunctionaris op sociale media.

25 januari: Aanklagers starten een onderzoek naar de presidenten van 12 ordes van advocaten in het hele land op beschuldiging van belediging van de staat, vanwege een gezamenlijke verklaring die ze hebben vrijgegeven tegen de militaire operaties van Turkije in Syria en Irak.

25 januari: Aanklagers starten een onderzoek naar journalist Hale Gönültaş wegens berichtgeving over vermeend seksueel misbruik van een 12-jarig meisje in de provincie Aydın.

25 januari: Aanklagers van Istanbul starten een onderzoek naar journalist Osman Akin wegens aan terrorisme gerelateerde beschuldigingen vanwege nieuwsberichten en opinieartikelen die zijn gepubliceerd in een krant waarvan hij de hoofdredacteur is.

25 januari: Een rechtbank in Ankara beslist om de toegang te blokkeren tot twee nieuwsberichten over de opmerkingen van oppositielid Murat Bakan, die beschuldigingen uitte dat twee religieuze netwerken het leger waren geïnfiltrerd.

25 januari: Een rechtbank in Ankara oordeelde om de toegang te blokkeren tot twee nieuwsberichten over beschuldigingen van corruptie waarbij de echtgenoot van regeringspartij-parlementslid Zehra Taşkesenlioğlu betrokken was. Op 27 januari censureerde dezelfde rechtbank drie andere nieuwsberichten over hetzelfde onderwerp.

26 januari: Een rechtbank in Zonguldak beslist om de toegang te blokkeren tot een domein dat door de pro-Koerdische Jinnews-website wordt gebruikt om nieuws te publiceren.

26 januari: Een rechtbank in Istanbul besliste om schrijver Ataol Behramoğlu vrij te spreken die terechtstond op beschuldiging van belediging van de president in een televisieprogramma.

27 januari: Een rechtbank in Istanbul beslist om de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van valsheid in geschrifte waarbij voormalig voetbalclubbestuurder Umut Güner betrokken is.

28 januari: De politie in Istanbul houdt de Koerdische journalist Rojin Altay vast.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

24 januari: De aanklagers van Istanbul hebben een klacht afgewezen die was ingediend door vakbondsleider Dilbent Türker wiens been was gebroken tijdens een politie-interventie tijdens een protestmars.

24 januari: Het Grondwettelijk Hof oordeelt in een individuele aanvraag in het voordeel van activist Nazan Bozkurt die in 2019 tijdens een demonstratie werd geslagen door een politieagent, wat leidde tot een oogkasbreuk. De hoogste rechtbank zei tegen de openbare aanklagers van Ankara, die eerder de klacht van Bozkurt hadden afgewezen, om het incident van geweld opnieuw te onderzoeken, aangezien het de reikwijdte van wettig gebruik van geweld overschreed.

26 januari: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) publiceert een jaarverslag waaruit blijkt dat Turkije de grootste aanbieder van zaken is van de landen die onder de jurisdictie van het EHRM vallen, met meer dan 20.000 lopende aanvragen.

28 januari: Aanklagers van Ağrı wezen een klacht af die was ingediend door een gevangene genaamd Zülküf Kaya, die naar verluidt was mishandeld door gevangenisbewakers.

28 januari: Aanklagers in Ankara verwierpen een klacht die was ingediend door gevangengenomen journalisten die werden gefouilleerd in een vrouwengevangenis in de provincie.

KOERDISCHE MINDERHEID

23 januari: De politie in Kocaeli arresteerde de Koerdische muzikanten Gencay Malkoç en Yusuf Keleş op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda, vanwege liedjes die ze zongen tijdens een evenement georganiseerd door de HDP.

24 januari: Voormalig HDP-directeur Mehmet Sayit Demir werd naar verluidt teruggedrongen door Griekse troepen nadat hij Turkije was ontvlucht, en werd vervolgens gearresteerd en naar de gevangenis gestuurd wegens schending van de voorwaardelijke vrijlating.

26 januari: Een rechtbank in Hakkari veroordeelde voormalig burgemeester Cihan Karaman tot 10 jaar en zes maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme. Karaman was een van de burgemeesters die uit de gelederen van de HDP werd gekozen en vervolgens door het ministerie van Binnenlandse Zaken uit zijn ambt werd gezet.

26 januari: Een rechtbank in Zonguldak beslist om de toegang te blokkeren tot een domein dat door de pro-Koerdische Jinnews-website wordt gebruikt om nieuws te publiceren.

26 januari: Een rechtbank in Istanbul besliste om schrijver Ataol Behramoğlu vrij te spreken die terechtstond op beschuldiging van belediging van de president in een televisieprogramma.

27 januari: Een rechtbank in Istanbul beslist om de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van valsheid in geschrifte waarbij voormalig voetbalclubbestuurder Umut Güner betrokken is.

28 januari: De politie in Istanbul houdt de Koerdische journalist Rojin Altay vast.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

26 januari: Uit rapporten bleek dat gevangenen in een Kütahya-gevangenis geen adequate toegang tot kraanwater hadden en dat zieke gevangenen in de faciliteit geen medische behandeling kregen.

27 januari: Uit rapporten bleek dat er beveiligingscamera's waren geïnstalleerd in de afdelingen en badkamers van een vrouwengevangenis in Diyarbakır

en dat zieke gevangenen geen maaltijden kregen die compatibel waren met hun medisch voorgeschreven dieet. Dezelfde gevangenis weigerde ook het verzoek van gedetineerden om een krant in de Koerdische taal, beperkte hun recht om boeken bij zich te hebben en beperkte hun sociale en collectieve activiteiten.

27 januari: Een Izmir-gevangenis zorgde niet voor voldoende verwarming in de afdelingen en leverde geen boeken af die naar de gevangenen waren gestuurd.

29 januari: Een Rize-gevangenis voorzag de gevangenen niet van voldoende kraanwater.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

23 januari: De Griekse autoriteiten dringen terug op de Turkse journalist Murat Verim, die naar Griekenland is gevlucht om gevangenisstraf te voorkomen. Bij zijn gedwongen terugkeer naar Turkije werd Verim gearresteerd en op beschuldiging van terrorisme naar een gevangenis in Edirne gestuurd.

24 januari: Voormalig HDP-directeur Mehmet Sayit Demir werd naar verluidt teruggedrongen door Griekse troepen nadat hij Turkije was ontvlucht, en werd vervolgens gearresteerd en naar de gevangenis gestuurd wegens schending van de voorwaardelijke vrijlating.

28 januari: Rapporten beweerden dat Turkse soldaten Meldoh Ehmed El Musa doodschoten, een Syrische burger die probeerde de Turkse grens over te steken.

28 januari: Een Syrische vluchteling werd onder verdachte omstandigheden dood aangetroffen in zijn huis in Izmir.

FOLTERING EN MISHANDELING

24 januari: Het Grondwettelijk Hof oordeelt in een individuele aanvraag in het voordeel van activist Nazan Bozkurt die in 2019 tijdens een demonstratie werd geslagen door een politieagent, wat leidde tot een oogkasbreuk. De hoogste rechtbank zei tegen de openbare aanklagers van Ankara, die eerder de klacht van Bozkurt hadden afgewezen, om het incident opnieuw te onderzoeken.

27 januari: Gedetineerden in een vrouwengevangenis in Diyarbakır worden naar verluidt gefouilleerd tijdens hun overbrenging naar rechtbanken en ziekenhuizen. Hun

familieleden die op bezoek kwamen, worden ook gefouilleerd. Rapporten gaven ook aan dat degenen die bezwaar maakten tegen de praktijk, een bezoekverbod als disciplinaire sanctie kregen.

27 januari: Een aanklager van Mersin eist tot 15 jaar gevangenisstraf voor Osman Şiban, een Koerdische dorpeling die in september 2020 zou zijn gemarteld door een groep soldaten en die wordt beschuldigd van lidmaatschap van de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK).

28 januari: Aanklagers in Ankara verwierpen een klacht die was ingediend door gevangengenomen journalisten die werden gefouilleerd in een vrouwengevangenis in de provincie.